

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Responsa De Ivre Canonico Præsertim Novissimo

Zype, Frans van den

Antverpiæ, M. DC. XLV.

§. 5. De incommodis dissolutionis non ritè factæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73071)

Etiss. episc. in Auth. iubet vt in dissolutione duplicium monasteriorum omnia antè communia viri & fœminæ diuidant.

Sed neque Bulla Martini V. ipsi Ordinarijs permittit diuidere duplicia monasteria; sed ipsis regularibus, *vnuerſis*, inquit, *fratris d. Ordinis presentibus & futuris* &c. *concessimus facultatem*. neque aliam? ipsis imponit necessitatem, quàm, ne in duplicibus, fratrum deinceps professiones admittantur.

6. Ad loca
vbi scandala
pariat
non exten-
sa.
Et valde notandum est, quod Martinus V. ob scandalum ex separatione natum, reuocet permissionem; seu potius dicat suæ intentionis non fuisse tota illa regna Daniæ, Sueciæ, Noruegiæ in sua reuocatoria cõprehendere: quidni idem sentiret, si illud alibi emergeret? sed satis sit permissionem separationis, vt diximus, reuocatum esse.

7. Permissio-
nes alie
de futuris.
Clemens etiam VIII. diuisa in Belgio monasteria deinceps erigi permittit. 20. Decemb. 1603. & Greg. XV. anno 1622. regulam approbavit, & erigi monasteria simplicia permisit sub altero sexu. Priorem & fratres ordinariæ iurisdictioni quidem subiecit, donec aliud à Sede Apostolica ordinetur: sed omnia hæc agunt de futuris: nullatenus regias fundationes antiquas conuellunt.

8. Nec quid
alibi fiat,
aut in pa-
ctis ducatur,
hic attenden-
dum.
Multò minùs obstat, si quid alibi fiat: *l. 12. de off. pres.* si quid alij circa subiectionem sunt stipulati, vt pacta quidem seruentur. *c. 1. X. de pact. c. 1. & 3. de pact. in 6.* sed inter pacificentes, non vt in antiquis quomodocumque mutetur quippiam, citra authoritatem Sedis Apostolicæ. *Clem. quia contingit. de relig. dom. c. institutionis. c. priuilegia. 25. q. 2.* maxime in exemptis, vbi ipsius S. Sedis interest, ne quid aduersus Institutionem, exemptionemue fiat. *c. tempore. X. de arbit. c. olim. 2. X. de priuileg. in V. priuilegia exprimebant ius nostrum, & ec-*

clesie Rom. iustitiam tuebantur, ne in nos monasterij lesio redundaret. c. conuenientes. X. de integ. restit. verb. ius non tam suum, quàm nostrum.

S. 5.

De Incommodis dissolutionis non rite factæ.

Quamuis monasterium simplex esse iubetur auctoritate per canones admissa; non ideo confessariorum Ordinis pastoralis authoritas excindi potest; nisi etiam ab eo, qui auctoritatem habeat exemptos ligandi, atque soluendi. *Persuasum*, inquit Concil. Trid. *s. 14. c. 6. de cas. res. semper in ecclesia Dei fuit; & verissimam esse Synodus hæc confirmat, nullius momenti absolutionem eam esse debere, quam sacerdos in eum presert, in quem ordinariam aut delegatam non habet iurisdictionem.* & antè declarauit Concilium Lateranense in *c. vniuersi vtriusque. X. de pœnit. & remis.* atqui Episcopus non potest habere ordinariam in exemptas: implicaret enim id contradictionem, vnde inter cetera quæ aliquando ab Ordinarijs inferuntur grauamina regularibus, refertur in *c. nimis iniqua. X. de excess. preslat.* quod illorum velint audire confessiones, & iniungere pœnitentias, delegata etiam non tribuitur à Concilio Trid. aut alio ecclesiæ decreto: non igitur potest in alios transferre, aut deputare alios ad confessiones audiendas. Regula quidem *c. 14.* confessorem generalem ab Abbatisa, & vtroque conuentu eligi vult; & sic electum ab Episcopo accipere potestatem, ab illo autem statui alios ex fratribus confessarios, non adiecta mentione Episcopi. vt nec Tridentinum exigit, quoad confessiones regularium: *s. 23. c. 15.* sed demum constitutio Gregorij XV. incipit, *instr. ab.* quoad monialium confes-

nes exigit examen, & probationem Episcopi. quod tamen nondum hic satis receperunt Mendicantes, alijque exempti. & d. c. 14. Regulæ concessa facultas non est absoluta; sed restricta ad sic electum. & sic præsentatum. adeoque, ut diximus supra, si quis non præsentatus instituitur, extra fines mandati & regulæ sit, commissamque ibi iurisdictionem, respiciatque rationem. *l. fin. D. de iurisd. om. iud.* Omitto priuilegia omnium ferè Ordinum, quæ refert Mirand. in *Manual. prelat. t. 2. q. 33. art. 1.* quale & huic Ordini concessum asseritur. sed & illis competere potest, qui ius habent communicationis priuilegiorum, idque ritè acceptauerunt, ut nullus Regulatis alicui sacerdoti non sui Ordinis, qualitercumque priuilegiato, confiteri possit. Quod autem Regula S. Saluatoris. c. 14. ait: Confessori generali ab Ordinario concedi auctoritatem ligandi, & soluendi; interpretantur quidam pro permissione, ut verbum illud accipit glossa in c. *concedimus. de consec. d. 1.* seu potius exercitij clauium, ut est in Mendicantibus *clement. duum. de sepult.* sed Regula dicit, *authoritate;* clementina autem, *licentia*: alij aiunt initio eam diocesano competisse auctoritatem ante exemptionem; nunc eam concessam sublatam; ob repugnantiam. *l. ubi repugnantia. de regul. iur.* sed plenius dicatur non competere diocesano, nisi cum restrictione ad præsentandos; vt d. c. 14. præsentationem restrictam ad Congregationem *cod. c. 14. ut diximus*: extra exceptiones, Ordinem esse exemptum; cum decreto irritanti omnia, quæ contrà fuerint acta. aduersus quod nec ignorantia quidem à nullitate solet excusare. *c. si eo tempore de elect. in 6. c. quidam de preb. in 6.* Sed & difficile est consuetudine aut præscriptione hæc introduci. quia clauis ecclesiæ difficilè præscribuntur. vnde. *c. si*

Epis. de penit. & remiss. nulla, inquit, potest consuetudine introduci, quod alius præter sui superioris licentiam confessorem sibi eligere valeat, qui eum posset soluere, vel ligare. quod idem dicendum est in alijs casibus ad potestatem clauium spectantibus: quatenus ratio dispar non assignatur. nisi quod in probabili controversia ecclesiam supplere auctoritatem dicatur: aut nisi in radice præscriptæ iurisdictionis fundetur. quæ facti est: & probatione eger.

Si ergo, ut diximus, caput & superior est confessor generalis, sequitur acephalum, & anarchicum esse in spiritualibus monasterium à quo ille diuellitur: idque si exemptum est ab Ordinario, eius superioritatem internam vel externam in alium transferri non posse ab Ordinario. præsertim contra formam Regulæ, extra regulares, contra priuilegia in sæculares: minime in Abbatissam: utpote spiritualis regiminis incapax, secundum ea, quæ tradit Siluest. in *sum. v. Abbatissa. v. femina. l. Mirand. de monial. q. 6. ar. 5. Sanchez oper. moral. l. 6. cap. 1.*

Extra controuersiam incapax femina est regiminis spiritualis à clauium potestate dependentis. aded vt nec D. Virgo fuerit excepta. *c. noua. X. de penit. & remiss.* igitur submoto confessore generali manent anarchica moniales; tam supposita exemptione; quam simpliciter secundum Regulam. quæ eis pro capite assignat confessorem generalem; eis dandum secundum regulam. *ut diximus.* non debet autem non monachus eligi in superiorem monachorum: *cum ad nostram. de elect. c. nullus. cod. in 6. non instructus in regula. c. officij. X. cod. non professus, & qui non fuit discipulus assumi in magistrum: c. ut magistrum. X. cod. nec monachus quidem alterius monasterij, cum domi sunt idonei: c. quam sit. 18. q. 2. consonat Regula S. Saluatoris c. 14. minùs alterius Ordinis. clem. 1. cod.*

7. Possessio, aut præscriptio aut in his attendenda?

8. Amoro confessor vt hic introducitur anarchia.

9. Abbatissa an esse in spiritualibus superior possit

10. An in monasterio non monachus?

3. Qualis illi?

4. Que circa hæc priuilegia?

5. Regulæ sentis.

6. Decretum que irritans priuilegium adiectum.

1. *cod. minimè alij. Trid. f. 14. c. 10. c. relatum. X. de cler. vel monach. c. inter. X. de vel. dom. c. que semel. 10. q. 3. c. possessiones. X. de reb. eccl. non alien. c. pervenit. 18. q. 2. & quamvis hæc loca ferè dici possint agere de beneficijs, & dignitatibus; tamen antiqui etiam canones agunt de præfectis per modum officij, imò quidam antiquiores sunt, quàm beneficià, vt ea hodie in proprietatem possidentur. & ferè eo spectant, quod monachi eiusdem instituti magis ipsi instructi in eo sint, vt rectius secundum illud moniales dirigere possint. quod si ergo confessorum à monasterijs Ordinis S. Saluatoris amoveas; Abbatissâ potestatis non tantum clauium incapax sit, sed cuiuscumque regiminis spiritualis; si credimus Marchantio in Baculo pastoral. d. 6. quod si extra c. 26. regulæ Ordo exemptus est, vt alibi probauimus, cui bono inducitur hoc in loco anarchia, vbi illa non possit præceptum aliquod spirituale imponere? vt idem asserit. q. 4. conc. 1. nihil præcipere per sanctam obedientiam: vt conc. 2. nihil sub peccato mortali: vt q. 5. conc. 2. quod eius præcepta non versentur circa virtutes & profectum spiritualem, vt ibidem: quod ex vi officij non habeat potestatem dispensandi in regulæ præceptis, ieiunijs, legibus ecclesiasticis: sed tantum vt ministra præcepti Prælati: vt quest. 6. conc. 1. si hic tollatur qui solus est prælatus, cuius illa ministerium geret? quod si in hac domo datum est regimen Confessori generali in spiritualibus; Abbatissâ dumtaxat in temporalibus, illo sublato, quis in loco exempto has facultates regendi in spiritualibus, dirigendi, dispensandi, in domo religiosa bene constituta necessarias, subibit? an non reducit illa anarchia ad incommoda, de quibus dicitur, paruuli petierunt panem, & non erat qui frangeret eis? In authentica de sanct. Epif. coll. 9. c. 37. seu §. in omni-*

11.
Incommoda amoti
Confessoris, si abbatissa sit incapax spiritualium.

bus f. feminis, expressè statuitur, vt dissolutis huiusmodi duplicibus monasterijs, ab Episcopo eis confessorius detur, quem ipsa elegerint. vt & si non fuerit sacerdos, eum Episcopus ordinet; ad faciendum, inquit, eis responsum, & sacramentis communicationem portandam. sed agit de subditis, cum tunc nondum vsurparentur exemptiones

RESPONSVM IX.

De transitu ad aliud monasterium, seu Ordinem.

PRidem statutum est ne transire liceat, vel recipi sine superioris licentia, seu leuitatis instituti, seu districtioris religionis obtentu. c. statum. 19. quæst. 3. mandamus. ibid. c. non est de regular. in eandemque sententiam data olim sunt diuersa priuilegia: sed tamen illa ita interpretatus est Innocentius III. vt si verè zelo perfectioris quis desideraret ad alium locum transire, petita, quamuis non obtenta, licentia Superioris, id liceret. c. licet quibusdam. x. d. regular. sed iterum Martinus IV. in c. cum ambitiose. de regular. in extra. u. c. cum generatim vetuit, ne quis quocumque prætextu, aut licentia de Ordine Mendicantiu transiret ad non Mendicantem; solo Carthusiensi Ordine excepto. Clem. ne professores. de regul. Rursus superuenit Concilium Trid. translationes & licentias iterum restringens. f. 14. c. 11. f. 25. de regular. c. 19. & c. 4. Constitutiones Pij IV. & Pij V. de quibus An. dist. mor. p. 1. lib. 12. c. 14. & multis Ordinibus concessa sunt priuilegia translationum prohibitiua: quamuis ad perfectiorem Ordinem, de quibus rectè dicit L. Miranda in Man. pralat. q. 31. ar. 6. conc. 3. in fin. quod oporteat inspicere ipsa priuilegia; & maturè desuper de liberare. quod generatim decernitur